

Eesti Mets

METSANDUSAJAKIRI • ILMUNUD AASTAST 1921

KEVAD 1/2017

Kuidas hoida tulevikumetsa?

**Hästi tehtud puitkatus kestab inimpõlve
Ka majandusmetsas on kõdupuidul väärtus
Metsatunnetus tuli läbi eluarmastuse**

HIND 4.90 €

9 771406 665001

2 Juhtkiri
Kotkapilt metsandusel

4 Uudised

6 JOOSEP TAMMEMÄE
Raievõistluste uus hooaeg on ukse ees

8 Ain Erik – 85

9 Heino Kasesalu – 85

10 Debatt
VIVIKA VESKI
Kuidas hoida tulevikumetsa?

Kuidas hoida ja majandada metsa, et see oleks heas seisukorras ka tulevikus, näiteks saja aasta pärast?

16 VIVIKA VESKI
Uus puidurafineerimistehas lubab Eesti viia arenenud metsamajandusega riikide sekka

Kasvatatakse majandust, elavdab teadust, viib Eesti arengumaade seast arenenud riikide hulka, loob töökohti ega ohusta keskkonda – puidurafineerimistehase rajamise plaan kõlab nagu imeprojekt.

20 VIO AITSAM
Metsa mõistmine on ettevaatuse küsimus

Hiljuti ilmunud raamatu „Eesti metsad“ autori, ökoloog Anneli Palo sõnul tuleb metsade majandamisel ettevaatlik olla sellepärast, et kunagi varem terve aja- loo vältel pole see majandamine olnud nii intensiivne kui praegu.

26 MERLE RIPS
Hästi tehtud puitkatus kestab inim põlve

Järvamaalane Kalev Mõttus valmistab kimm-, sindel- ja laastukatusaid. Eesti Mets käis uudistamas, kuidas see käib.

30 PRIIT PÖLLUMÄE
Horvaatia erametsandus on paljuki tsentraliseeritud, metsaühistutele jääb nõuandev roll

Eestist enam kui kaks korda suurema rahvastikutihedusega Horvaatias on erametsaomanikkegi rohkem – koguni 600 000. Erametsade majandamine on seal aga äärmiselt keeruline, sest lahustükke, mida on 1,5 miljonit, jagub ligi 600 000 hektari peale. Ühistegevus pakub seal tõsiselt väljakutset.

34 ANN KRAUT, KADRI RUNNEL
Ka majandusmetsas on kõdupuidul väärtus

Kas ja kuidas kaitsta kõdupuidu ja põlispuude elustikku majandusmetsades? Eesti lähiminevik näitab poolloodusliku metsanduse võimalusi.

40 TOIVO MEIKAR
Eesti Vabariigi esimene metsaseadus tugines Vene seadusele, aga ka praktilisele kogemusele

45 HELDUR SANDER
Sangaste lossipargis on kolmesaja aasta jooksul kasvanud rohkelt erinevaid liike

52 Loodusemees pajatab
VAHUR SEPP
Ligne pulmitamine võib metskitsele saatuslikuks saada
Piirkonnas, kus isasloomi vähe, saavad talvel esmajärjekorras otsa tugevad elujõulised sokud, sest pulmade kõrvalt ei jäänud neil aega rasvavarude kogumiseks.

54 Arvamus
HEIKI HEPNER
Kas tänane metsapoliitika ignoreerib turismisektori vajadusi?

56 Vahva leid
KRISTIINA VIIRON
Üraskimustrilise saarepuidust valmivad ainulaadsed valgustid

58 HELDUR SANDER
Metsatunnetus tuli läbi eluarmastuse

60 KRISTI PARRO
Otsustajate metsakool otsib küsimustele vastuseid

62 Poster
TARMO MIKUSSAAR

64 Üks küsimus ja üks vastus
Kuidas keskkonnaagentuur arvutab juurdekasvu ja kuidas on meetodi- ka muutunud?
Vastab keskkonnaagentuuri metsaosa- konna juhtivspetsialist Allan Sims.

Toimetus:

PEATOIMETAJA
KRISTIINA VIIRON

tel 5199 1549

faks 610 4109

kristiina@loodusajakiri.ee

VASTUTAV VÄLJAANDJA

RIHO KINKS

riho.kinks@loodusajakiri.ee

KEELETOIMETAJA

MERLE RIPS

merlerips@hotmail.com

VÄLJAANDJA:

MTÜ Loodusajakiri

Endla 3, 10122 Tallinn

www.loodusajakiri.ee

TELLIMINE

610 4105

loodusajakiri@loodusajakiri.ee

www.loodusajakiri.ee

REKLAAMJUHT

HELEN LEHISMETS

tel 610 4106

reklaam@loodusajakiri.ee

KÜLJENDUS

RAUL KASK

raul@ww.ee

TRÜKK AS Printall

KESKONNAINVESTEERINGUTE
KESKUS

Ajakiri ilmub

Keskonnainvesteeringute Keskuse
toetusel

Kaanefoto:

Jüri Pere

Vanad puud pakuvad elupaika paljudele liikidele.

Kotkapilk metsandusel

Nii terava pilgu all, nagu eelmise aasta sügisest saadik, ei ole metsandus vist varem kunagi olnud. Iga nädal, et mitte öelda päev, toob uusi kirjutiisi, sageli süüdistava sisuga, millele siis omakorda järgnevad selgitavdkaitsvad lood. Vihane metsaelu keeb sotsiaalmeedias ja veebiväljaannete kommentaariumites, kus tagasi end juba ei hoita.

Kui metsamajandajad ja looduskaitstjad väljendavad enamasti kindlaid seisukohti, mis toetuvad faktidel ja suuresti on nad ju ka oma valdkonna asjatundjad, siis muidu sõna sekka ütlejad süvenemisega vaeva ei näe. Nemand lasevad tulla ikka „emotsiooni pealt” ja siis jõuavadki kas väljaütlejate või -kirjutamisteni väited, millele käesoleva ajakirja veergudel viitab Kohila metsaseltsi juhatuse liige Heiki Hepner. Ehk siis, et metsaraie on nagu lapsetapp. Metsade röövellikust hävitamisest, metsa mõrvast ja Eestimaa lagedaks raiumisest ei maksa rääkida, need on juba nagu käibefraasid.

Keskonnakaitsjate aadressil säärasel valimatul moel sappi ei pritsita. Või ei ole see mulle eelnevaga võrreldavalt silma jäänud. Hiljuti lugesin Facebookist väljendit „keskkon-

naekstremistid”, mis ei kõlanud just keskkonnakaitsset pooldavalt.

Tavainimene paistab selle sõnastõja keskel hoopis segaduses olevat ja enamasti ikka raiet keelaval positsioonil. Raiევastastus ongi domineerinud ja optimaalse raiemahu küsitavusest kõik pihta hakkaks.

Ega arutelu iseenesest ole ju üldse halb ja juba see, et sõnavõttud säärase mahuni on jõudnud ehk annavadki märku kahtlusest, kas metsas ikka on parimal moel toimetatud.

Kurb on aga see, et inimeste enda minast lähtuv pilt metsast kaob sealjuures ära.

„Mis puidutehast siia ehitada saab, kui metsad on kõik maha raiutud,” kõneleb vanem proua valjul häälel rongis, marsruudil Rapla–Tallinn. Piisanuks tal õue vaadata, märganuks ta, et just sel samal hetkel kulges rong ligi kilomeetrijagu läbi metsa.

„Mis Eesti mets,” nähvab teine proua ja jätkab juba eelmainitud väitega, et mets on kõik maha raitud. Aga edasi läheb tema jutt vastuolulisemaks ja selgub, et Eesti metsad on hoopis kõik hooldamata ja rägast.

Ligi kümme aastat tagasi tegi Karl Hansson magistriröö teemal „Eesti looduslike metsavaadete eelistatuse analüüs”, mida lahkas ka 2014. aastal Eesti Ekspress. Uuringu kohaselt ei meeldinud eestlastele sugugi kõige rohkem täiesti puutumatud metsad, sest paksud padrikud näivad kas ohtlikud või toiduvaesed ja inimene tunneb end seal ebamugavalt.

Meeldisid hoopis avarad ja valgusküllased metsad, mis pakuvad rohkelt toitu ja varju, samas võimaldavad ohtu märgata piisavalt kaugel. Sellised metsad ilma inimese sekkumata ei kasva.

Kuidas siis ometi saavutada kõige selle keskel „hundid söönud, lambad terved” olukord?

Mõningaid ettepanekuid saab näiteks lugeda käesoleva Eesti Metsa numbrist.

Kristiina Viiron

Foto: Jüri Pere